

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE STASZOWSKIM
za rok 2012**

CZĘŚĆ II raportu – PROGNOSTYCZNA (uzupełnienie)

1. WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w ujęciu terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowywany jest dwa razy w roku – raport roczny składa się z dwóch części: diagnostycznej i prognostycznej.

Podobnie jak w poprzednich opracowaniach używane w raporcie określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów stosowane są zgodnie z definicjami zawartymi w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

1.1 Cel opracowania

W niniejszym opracowaniu podjęto próbę prognozy stanu bezrobocia wśród młodych osób kończących szkoły ponadgimnazjalne funkcjonujące na obszarze powiatu staszowskiego w 2013 roku na obszarze powiatu staszowskiego.

Kierunki kształcenia oraz liczba absolwentów uzyskujących kwalifikacje w poszczególnych zawodach są czynnikami w znacznym stopniu wpływającymi na charakter rynku pracy, ponieważ struktura kształcenia wpływa na zachowanie lub zachwianie równowagi pomiędzy podażą i popytem na pracę. Duży napływ absolwentów w poszczególnych zawodach może przyczynić się do znacznego wzrostu bezrobocia, ponadto brak doświadczenia zawodowego może powodować długotrwałe bezrobocie.

Wnioski wynikające z dokonanej analizy mogą być wykorzystane w celu:

- określenia kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych,
- planowania działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,

- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów, które są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

1.2. Podstawa prawna

Poniższy raport przedstawiający sytuację absolwentów w powiecie staszowskim sporządzony został zgodnie z wytycznymi w „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”. Podstawę prawną stanowią:

- *Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. nr 82 z dn. 17 maja 2010 r., poz. 537)*

2. WYNIKI BADANIA W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH W POWIECIE STASZOWSKIM

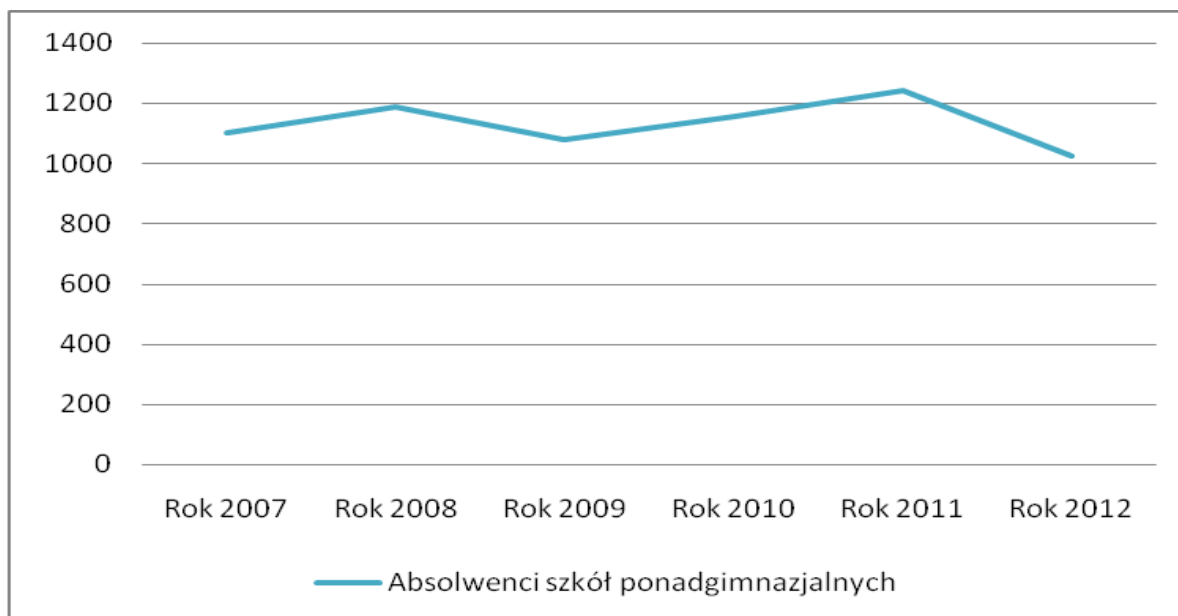
Część prognostyczna monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie staszowskim za 2012 rok dotyczy przewidywanej podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych kończących szkoły na terenie powiatu staszowskiego w roku szkolnym 2012/2013. Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych umożliwia określenie potencjalnego zasobu siły roboczej wchodzącej na rynek pracy. Porównanie deficytów i nadwyżki zawodów określonych w części diagnostycznej z przewidywanym napływem absolwentów szkół średnich określonym w części prognostycznej pozwala odpowiedzieć na pytanie czy nadwyżka/ deficyt ulegnie zmianie i jakim kierunkowi.

Dane zaprezentowane w niniejszej pracy zostały opracowane na podstawie wyników danych o uczniach szkół ponadgimnazjalnych z Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Celem badania było uzyskanie informacji o liczbie absolwentów wg zawodów, którzy ukończyli szkołę w 2012 roku oraz o przewidywanej liczbie absolwentów wg zawodów w roku szkolnym 2012/2013.

W latach 2007 – 2012 ilość uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne z terenu powiatu była do siebie rokrocznie zbliżona. W roku 2008 zaobserwowano wzrost ilości absolwentów o 86 osób w stosunku do roku poprzedniego, w 2009 spadek o 111 osób, następnie ponownie wzrost w 2010 r. o 76 osób i w 2011 r. o 87 osób w stosunku do

roku poprzedniego. W roku 2012 na terenie powiatu staszowskiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 1123 uczniów. Przewiduje się iż w roku 2013 szkoły ponadgimnazjalne ukończy 967 uczniów.

Wykres nr 1. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w powiecie staszowskim w latach 2007 – 2012

W 2012 r. szkoły ponadgimnazjalne z terenu powiatu staszowskiego ukończyło 1123 uczniów, z tego 178 zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Staszowie. W omawianym zakresie zaobserwowano spadek ilości rejestrujących się w PUP bezpośrednio po ukończeniu szkoły w porównaniu do roku wcześniejszego. W roku 2011 w urzędzie pracy zarejestrowało się 29,3% absolwentów kończących naukę, natomiast w roku 2012 zarejestrowało się 17,4% absolwentów.

Według przewidywań w roku 2013 prognozuje się, iż szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu staszowskiego ukończy 967 uczniów.

Tabela nr 1. Absolwenci według poziomu wykształcenia w powiecie staszowskim w latach 2010-2012 oraz przewidywani absolwenci w 2013 roku

Typ szkoły	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2010	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2011	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
Licea Ogólnokształcące	536	580	498	463
Technika i Szkoły Policealne	376	425	348	329
Zasadnicze Szkoły Zawodowe	241	235	177	175
Razem	1153	1240	1023	967

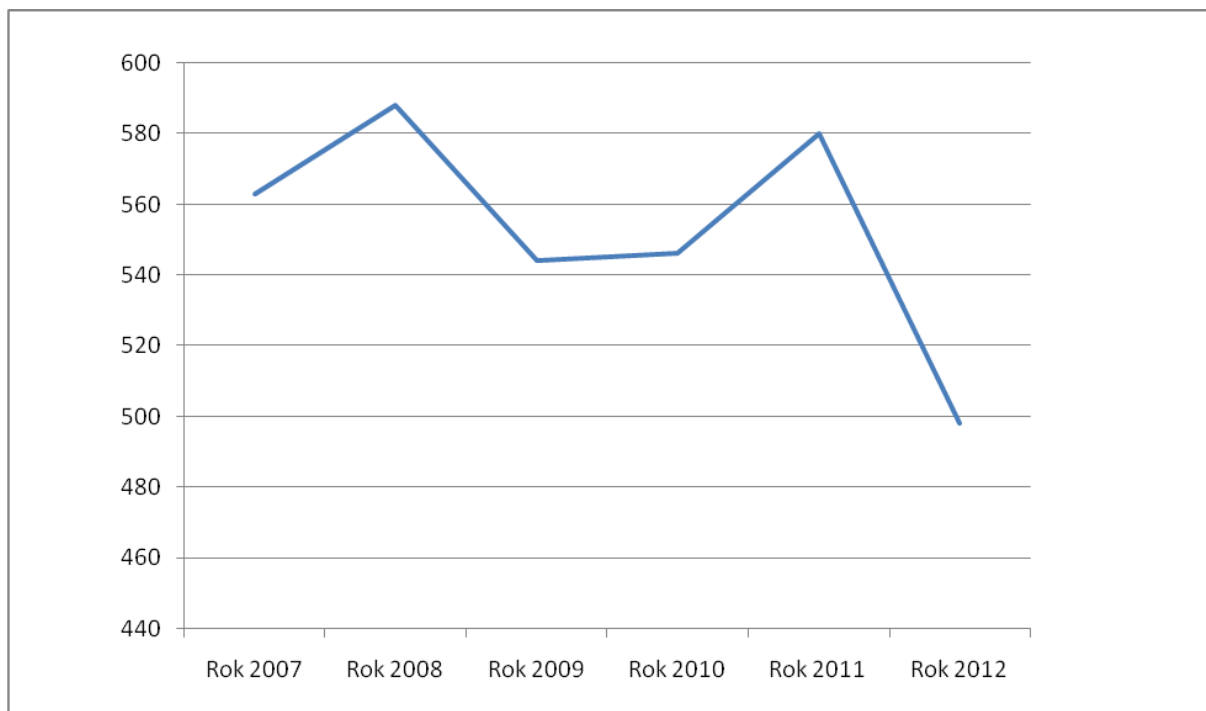
Na terenie powiatu staszowskiego młodzież kształci się w szkołach na poziomie zasadniczym zawodowym, średnim technicznym, ogólnokształcącym, policealnym oraz wyższym.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu na przestrzeni kilku lat najchętniej wybierają naukę w liceach ogólnokształcących. Absolwenci tego typu szkół w roku 2007 w powiecie staszowskim stanowili dominujący odsetek ilości absolwentów – 49,5% ogółu osób kończących naukę, w roku 2008 – 45,8%, w roku 2009 – 54,6%, w roku 2010 – 46,4%, w roku 2011 – 46,7%, w 2012 roku – 48,6%, a w roku 2012 – 47,8%.

Szacuje się, że w roku 2013 mury liceów ogólnokształcących na terenie powiatu staszowskiego opuści 463 absolwentów (spadek o 35 osoby w stosunku do roku 2012, a w

stosunku do roku 2011 spadek o 117 osób), co według prognoz będzie stanowić 47,8% ogółu absolwentów kończących szkoły na terenie powiatu staszowskiego.

Wykres nr 2. Absolwenci Liceów Ogólnokształcących w powiecie staszowskim w latach 2007 – 2012

W powiecie staszowskim w roku 2012 technika oraz policealne szkoły zawodowe ukończyło 384 absolwentów co stanowi 37,5% badanej grupy. Uczniowie mieli do wyboru 13 kierunków kształcenia:

- Technik budownictwa
- Technik drogownictwa
- Technik elektronik
- Technik handlowiec
- Technik hotelarstwa
- Technik informatyk
- Technik logistyk
- Technik mechanik
- Technik mechanizacji rolnictwa
- Technik mechatronik
- Technik organizacji usług gastronomicznych

- Technik technologii żywności
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego

Tabela nr 2. Absolwenci szkół średnich zawodowych oraz policealnych w powiecie staszowskim w 2012 roku oraz przewidywani absolwenci w 2013 roku

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Przewidywani absolwenci w 2013 roku	Zmiana
Technik mechatronik	29	25	-4
Technik mechanik	29	28	-1
Technik elektronik	24	28	+4
Technik ekonomista	28	-	-28
Technik mechanizacji rolnictwa	17	19	+2
Technik drogownictwa	14	30	+16
Technik handlowiec	13	13	0
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	18	13	-5
Technik budownictwa	41	31	-10
Technik informatyk	57	60	+3
Technik teleinformatyk	24	13	-9
Technik hotelarstwa	27	54	+27
Technik logistyk	10	10	0
Technik organizacji usług gastronomicznych	25	25	0

W roku 2012 najwięcej absolwentów szkół średnich technicznych reprezentowało następujące zawody:

- Technik informatyk – 57 absolwentów
- Technik budownictwa – 41 absolwentów
- Technik mechatronik – 29 absolwentów
- Technik mechanik – 29 absolwentów
- Technik ekonomista – 28 absolwentów.

W 2012 roku w urzędzie pracy zarejestrowało się 17 absolwentów średnich szkół technicznych, którzy uzyskali tytuł technika.

W roku 2013 przewiduje się, iż najliczniej reprezentowanymi zawodami wśród absolwentów będą:

- Technik informatyk – przewidywani absolwenci: 60 osób
- Technik hotelarstwa – przewidywani absolwenci: 54 osób
- Technik budownictwa – przewidywani absolwenci: 31 osób
- Technik drogownictwa – przewidywani absolwenci: 30 osób

Według przewidywań liczba absolwentów średnich szkół technicznych i policealnych w 2013 r. w powiecie staszowskim w stosunku do roku 2012 zmaleje o 19 osób do poziomu 329 osób.

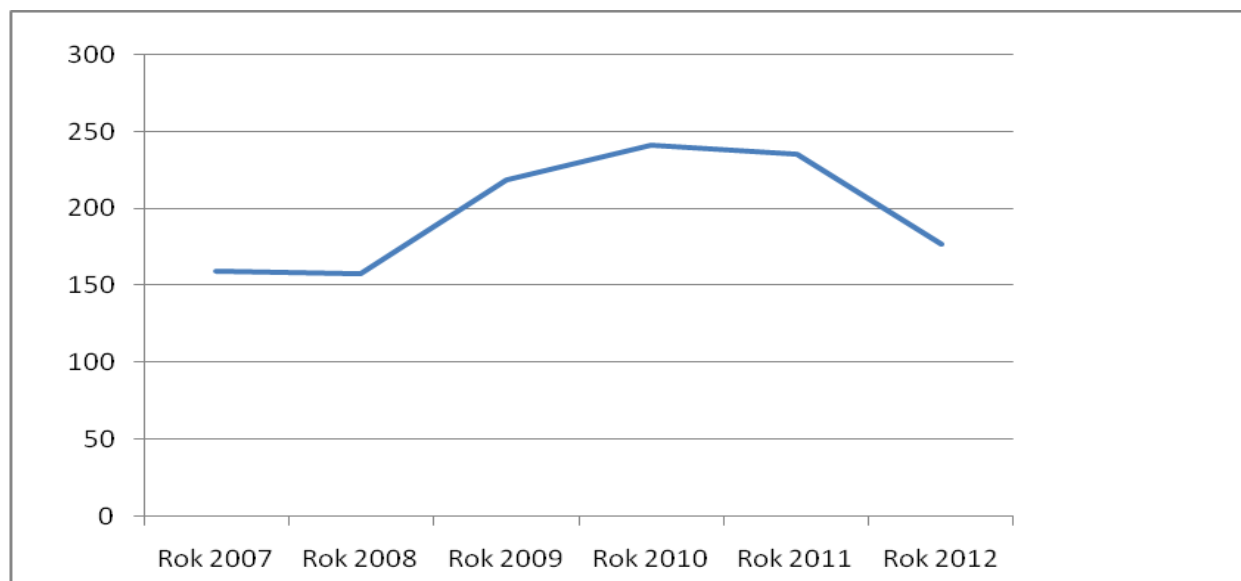
Po przeanalizowaniu części prognostycznej Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w latach 2007 – 2012 zauważa się, że najchętniej wybieranym przez uczniów zawodem jest technik informatyk.

Analizując powyższe dane można zaobserwować, że największy wzrost liczby osób, które ukończą naukę w szkołach średnich technicznych w 2012 r. nastąpi w zawodzie technik hotelarstwa (o 27 osób więcej niż w roku 2012) natomiast największy spadek w zawodzie technik ekonomista (o 28 osób mniej).

W roku 2012 zasadnicze szkoły zawodowe na terenie powiatu staszowskiego ukończyło 177 absolwentów co stanowi 17,3 % ogółu uczniów kończących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych. W roku 2009 i 2010 zaobserwowano wzrost ilości absolwentów zasadniczych szkół zawodowych kończących naukę w powiecie staszowskim. W roku 2011 zasadnicze szkoły zawodowe odnotowały niewielki spadek ilości absolwentów o 6 osób (235 uczniów), w roku 2012 szacuje się spadek ilości absolwentów do liczby 177 osób, by w roku 2013 utrzymać się na podobnym poziomie (175 absolwentów).

Wykres nr 3. Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w powiecie staszowskim w latach 2007 – 2012

Poniższa tabela demonstruje najliczniej reprezentowane zawody wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych z terenu powiatu staszowskiego w latach 2007-2012.

Tabela nr 3. Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w powiecie staszowskim w latach 2007-2012 wg uzyskanego zawodu

Zawód	Absolwenci, którzy ukończyli naukę na terenie powiatu staszowskiego	% ogółu uczniów kończących naukę w zasadniczych szkołach zawodowych w danym roku w powiecie staszowskim
ROK 2007		
Elektromechanik pojazdów samochodowych	99	61,9%
Cukiernik	40	25%
Sprzedawca	21	13,1%
ROK 2008		
Elektromechanik pojazdów	34	21,5%

samochodowych		
Fryzjer	19	12%
Stolarz	19	12%
Blacharz samochodowy	16	10,1%
ROK 2009		
Elektromechanik pojazdów samochodowych	59	26,9%
Sprzedawca	39	17,8%
Fryzjer	26	11,9%
Stolarz	15	6,8%
Tokarz	15	6,8%
Blacharz samochodowy	14	6,4%
ROK 2010		
Blacharz samochodowy	36	14,9%
Fryzjer	31	12,8%
Operator obrabiarek skrawających	30	12,4%
Elektromechanik pojazdów samochodowych	29	12%
Sprzedawca	22	9,1%
ROK 2011		
Elektromechanik pojazdów samochodowych	50	21,3%
Blacharz samochodowy	25	10,6%
Fryzjer	23	9,7%
Murarz	19	8%
Sprzedawca	18	7,6%
ROK 2012		

Elektromechanik pojazdów samochodowych	35	19,7%
Fryzjer	26	14,7%
Blacharz samochodowy	25	14,1%
Sprzedawca	20	11,3%

Na przestrzeni lat 2007 – 2012 niezmiennie największym zainteresowaniem wśród uczniów zasadniczych szkół zawodowych cieszyły się podobne zawody takie jak: elektromechanik pojazdów samochodowych, blacharz samochodowy, sprzedawca i fryzjer.

Tabela nr 4. Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w powiecie staszowskim w 2012 roku oraz przewidywani absolwenci w 2013 roku

Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	Zmiana
Elektromechanik pojazdów samochodowych	35	40	+5
Fryzjer	26	25	-1
Betoniarz-zbrojarz	2	20	+18
Mechanik pojazdów samochodowych	7	18	+11
Sprzedawca	20	13	-7
Mechanik monter maszyn i urządzeń	16	13	-3
Blacharz samochodowy	25	12	-13
Stolarz	9	11	+2
Kucharz małej gastronomii	14	8	-6
Murarz	1	6	+5
Cukiernik	6	4	-2
Elektryk	0	4	+4
Piekarz	4	3	-1
Rzeźnik-wędliniarz	2	3	+1
Lakiernik	2	2	0
Ślusarz	-	2	+2

Według prognoz w 2013 r. znacząco zmniejszy się liczba osób, które ukończą zasadniczą szkołę zawodową w takich zawodach jak: blacharz samochodowy (spadek o 13 absolwentów), i sprzedawca (spadek o 7 osób). Przewiduje się zwiększenie ilości absolwentów w zawodzie betoniarz-zbrojarz (wzrost o 18 osób), mechanik pojazdów samochodowych (wzrost o 11 osób).

3. WNIOSKI

W tabeli nr 6. zawierającej zawody nadwyżkowe w powiecie staszowskim w 2012 roku pogrubioną czcionką zaznaczono zawody, które miały swoich reprezentantów wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu staszowskiego kończących edukację w 2012 roku. Wśród 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów w powiecie staszowskim aż 12 zawodów ma reprezentantów wśród absolwentów, którzy nie posiadają doświadczenia zawodowego, co dodatkowo stanowi barierę w podjęciu zatrudnienia.

Tabela nr 6. Zawody nadwyżkowe w powiecie staszowskim w 2012 roku

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku	Średnia miesięczna nadwyżka siły roboczej w 2012 roku	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	213105	Biolog	0,0833	0,667	0,583	0,125
2	711503	Stolarz budowlany	0,0833	0,667	0,583	0,125
3	213303	Specjalista ochrony środowiska	0,0833	0,75	0,667	0,1111
4	233015	Nauczyciel matematyki	0,0833	0,75	0,667	0,1111
5	731802	Dziewiarz	0,25	1	0,75	0,25
6	713203	Lakiernik samochodowy	0,1667	0,917	0,75	0,1818
7	214390	Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska	0,0833	0,833	0,75	0,1
8	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,0833	1	0,917	0,0833
9	214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,1667	1,25	1,083	0,1333
10	233008	Nauczyciel języka angielskiego	0,0833	1,417	1,333	0,0588
11	712601	Hydraulik	0,1667	1,75	1,583	0,0952
12	242290	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,1667	1,833	1,667	0,0909

13	311303	Technik elektryk*	0,3333	2,333	2	0,1429
14	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,0833	2,25	2,167	0,037
15	712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,0833	2,25	2,167	0,037
16	351203	Technik informatyk*	0,25	3	2,75	0,0833
17	228301	Fizjoterapeuta	0,5833	3,417	2,833	0,1707
18	721306	Blacharz samochodowy*	0,5833	3,5	2,917	0,1667
19	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,25	3,333	3,083	0,075
20	751201	Cukiernik*	0,3333	3,583	3,25	0,093
21	311408	Technik elektronik*	0,25	4,167	3,917	0,06
22	752205	Stolarz*	0,0833	4,083	4	0,0204
23	751204	Piekarz*	0,4167	4,75	4,333	0,0877
24	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,3333	5,5	5,167	0,0606
25	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,0833	5,583	5,5	0,0149
26	522305	Technik handlowiec*	0,25	6,25	6	0,04
27	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	2,25	9,333	7,083	0,2411
28	514101	Fryzjer*	1,0833	8,5	7,417	0,1275
29	722204	Ślusarz*	0,25	11,08	10,83	0,0226
30	753105	Krawiec*	0,0833	12,17	12,08	0,0068

W powiecie staszowskim w 2013 roku aż 228 osób ukończyło edukację nabywając zawód nadwyżkowy na lokalnym rynku pracy, co w stosunku do roku 2012 stanowi wzrost o 42 osoby.